

Zahradní konference ZAHRADNÍ TURISTIKA DNES

(Tisková zpráva Občanského sdružení Přírodní zahrada ze dne 10.10.2014)

Gertrude Jekyll:

„Hlavním úkolem zahrady je připravit svému návštěvníkovi nejkrásnější a nejlepší druh pozemského potěšení.“

Ve dnech 26.–27.9.2014 se ve Slavonicích uskutečnila konference na téma ZAHRADNÍ TURISTIKA DNES. Účastníci měli možnost poznat různé tváře zahradní turistiky nejen teoreticky - v prezentacích a na obrázcích, ale i osobní návštěvou několika zahrad. Dozvěděli se tak více i o projektech, které jsou v oboru aktuálně realizovány. Konference se zúčastnilo celkem 43 osob, z nichž někteří se zúčastnili celého programu, tj. obou dnů konference.

V pátek 26.9.2014 se konference ve Spolkovém domě Slavonice zúčastnilo okolo 30 osob. Témata byla rozdělena do několika bloků. Úvodního slova se v 10:30 hodin ujala Ing. Martina Petrová, která i tlumočila následnou prezentaci Franze Grubera, jednatele DIE GARTEN TULLN. Pan Gruber se věnoval velice zajímavému tématu zahradní turistiky v Dolním Rakousku, jež doplnil o zkušenosti a statistická data. Poté následoval blok prezentací projektů a aktivit k podpoře rozvoje zahradní turistiky: Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D. z Bylinkové zahrady Tíře Chmelar ve Valticích představil aktivity projektu včetně webu www.zahradniturestika.cz, Ing. Martina Petrová z Občanského sdružení Přírodní zahrada představila projekt a seznámila nás s jednotlivými typy ukázkových přírodních zahrad. Paní

Ing. Jitka Gajdoštinová z Národního památkového ústavu prezentovala aktivity Národního centra zahradní kultury v Kroměříži.

Po vydatném obědě následoval blok přednášek s názvem „Zahrady se představují“. Jednotlivé typy zahrad a své osobní zkušenosti představili: Mgr. Irena Kovářová (Zahrada Rudolfovo), Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D. (Průvodce parkem, o.s.), Ing. Jana Drochytková (Bylinková zahrada Tíře Chmelar ve Valticích), Mgr. Lenka Brabencová (ZŠ a MŠ Myslibořice), Ing. Dana Křivánková, DPDD (Lipka Brno – terapeutické zahrady) a Ing. Martina Petrová za Trvalkovou školu Florianus.

Poslední téma konference „Možnosti spolupráce v zahradní turistice“ prezentovala paní PhDr. Jolana Kopřiva Myslivcová, členka představenstva a předsedkyně sekce památek a významných turistických cílů ACK ČR. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavých informací o Asociaci cestovních kanceláří ČR a možnosti spolupráce asociace a jejích členů se zahradami. Program prvního dne konference byl ukončen okolo 18:00 a následovala diskuse při neformálním večerním setkání.

Za nejpodstatnější informace, stanoviska a závěry z prvního dne konference považujeme následující:

V Rakousku je rozvoj zahradní turistiky spojen s projektem Přírodní zahrada. Na profesionální úrovni se zahradní turistice v Rakousku věnuje platforma „Die Gärten Niederösterreichs“ (Zahrady Dolního Rakouska – www.diegaerten.at), která si stanovila za cíl udělat z Dolního Rakouska jednu z vedoucích zahradních destinací Evropy. Pro dosažení tohoto cíle staví člověka na první místo, tj. realizují své aktivity na základě ekologické orientace projektu Přírodní zahrada, připravují zahradně-turistické nabídky ve smyslu trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a využívají profesionální marketing při prodeji turistických zahradních nabídek. Významné postavení v nabídce zahradní turistiky má přitom jediná ekologická zahradní výstava v Evropě - Die Garten Tulln (www.diegartentulln.at).

Dolní Rakousko lze označit za Zemi zahrad, neboť má 326.000 zahrad, z toho 130 je ukázkových přírodních a 40 profesionálně turistických. Region eviduje 3 mil. návštěvníků zahrad ročně, z toho 1,5 mil. je placených (výdaje se pohybují ve výši 15-20 EUR na 1 návštěvníka). Poměrně vysoký je počet opakovaných návštěv a významný je výletní cestovní ruch.

Z průzkumů mezi návštěvníky v Dolním Rakousku vyplývá, že návštěvníci zahrad jsou převážně ženy a výrazně jsou zastoupeni návštěvníci nad 40 let. Nejvýraznějšími motivy k cestě po zahradách je výlet s rodinou či známými a touha kochat se přírodou a odpočinout si. Dále lze konstatovat, že klasický zahradní turismus, tj. turismus, který realizují skuteční zájemci o zahradu či vášniví zahrádkáři je malý segment, ale zahrady mohou značně přispět k tvorbě hodnot pro cestovní ruch. Turistické zahrady inscenují turistické produkty a regiony, a to již staletí. Zahrady se stávají v měnící se společnosti stále důležitějšími a vyhovují měnícím se potřebám zákazníků, tj. splňují podmínky požadavků na trvalou udržitelnost, zdraví a bezpečnost a nároky stárnoucí společnosti.

V České republice se do nabídky zahradní turistiky zapojuje již více než 49 ukázkových přírodních zahrad, z toho 20 v Jižních Čechách, 16 na Jižní Moravě, 10 na Vysočině, 1 v Praze, 1 ve Středních Čechách a 1 ve Zlínském kraji (stav k 31.12.2013), které se prezentují na webu www.prirodnizahrada.eu pod heslem Ukázkové zahrady. Mezi těmito zahradami je možné najít zahrady soukromé i veřejné, produkční i výukové či školní, různé tematické – např. bylinkové, permakulturní, venkovské/selské, anglické apod. Exkurze do jednotlivých zahrad si zájemci domlouvají přímo v jednotlivých zahradách. Občanské sdružení Přírodní zahrada pak nabízí jako placenou službu organizaci jednodenních či vícedenních výletů po zahradách buď jako vlastní nabídku nebo jako zakázku pro jiné organizace či firmy.

V rámci přeshraničního projektu „Zahradní turistika na česko-rakouském pomezí“, jehož nositelem je Bylinková zahrada Tíře Chmelar ve Valticích, došlo mimo další aktivit v regionu Jižní Morava – Dolní Rakousko i k vytvoření webové stránky www.zahradniturestika.cz. Zatím

jsou v této nabídce pouze zahrady z regionu realizace projektu, ale v budoucnu je plánováno doplnění o nabídku zahradní turistiky i z dalších regionů.

Velmi zajímavé podněty způsobů prezentace zahrad byly poskytnuty v rámci prezentace projektu Národního centra zahradní kultury v Kroměříži. Inspiraci můžete najít na webových stránkách www.nczk.cz při některé z akcí centra.

Možnost spolupráce zahrad s Asociací cestovních kanceláří ČR se nabízí především v rámci sekce památek a významných turistických cílů této organizace. Další informace najdete na www.ackcr.cz.

Zveřejnění příspěvků z konference pro vás připravujeme na webových stránkách www.prirodnizahrada.eu. Toto zveřejnění proběhne u všech příspěvků, jejichž autoři s tím budou souhlasit, a to nejpozději do konce října 2014 v místě, kde najdete i tuto tiskovou zprávu z konference.

Druhý den konference si účastníci vyzkoušeli zahradní turistikou na vlastní kůži, když navštívili hned pět velmi různorodých zahrad, z toho jednu v Rakousku. Odjezd byl naplánován z autobusového nádraží ve Slavonicích v 8:30 hodin. První zastávkou byla exkurze v nedaleké ukázkové přírodní zahradě Bylinková obec Mutišov - veřejné prostranství, do jehož ztraktivnění se zapojili obyvatelé této obce. Po návsi, kterou zdobí malé upravené předzahrádky s bylinkami seskupenými podle témat, nás provedla paní Jana Bochníčková. V Mutišově jsme navštívili i další ukázkovou přírodní zahradu manželů Bochníčkových, již lze charakterizovat jako selskou či venkovskou zahradu. Po občerstvení a krátkém představení všech účastníků exkurze jsme se vydali z Mutišova na další exkurzi do botanické zahrady Penzionu Bejčkův mlýn ve Slavonicích, jejíž součástí je i domácí ZOO. V zahradě byly k vidění i dnes již vzácné jilmy s vysokou dendrologickou hodnotou, vzrůstem a vitalitou. Kolem penzionu chovají majitelé různá domácí zvířata. V penzionu byl pro účastníky exkurze připraven velmi chutný oběd.

Návštěva další zahrady se uskutečnila tentokrát za hranicemi České republiky, a to v Rakousku v obci Neuriegers v ukázkové přírodní zahradě rodiny Pascherovy. Zde mohli účastníci exkurze zhlédnout soukromou zahradu ve vnitřním prostoru dvora typického pro Waldviertel. Tato zahrada je specifická i zásluhou sběratelské vášně její majitelky, která dvůr a kvetoucí záhony zdobí nejrůznějšími předměty (hrnečky, talíře, sošky, formy na pečení...). Poslední zastávkou na cestě po zahradách byl Mařížský park, jehož revitalizace přispěla k udržitelné ochraně přírody a životního prostředí Slavonicka. Po procházce parkem jsme měli možnost navštívit i muzeum, ve kterém jsme se dozvěděli z fotografií více o historii parku i Maříže.

Okolo 16. hodiny jsme se vrátili zpět do Slavonic a program konference byl ukončen. Pro případné zájemce byla domluvena fakultativní komentovaná prohlídka Slavonic.

Jedním z hlavních cílů konference bylo také seznámit se s kolegy z oboru a s jejich prací, vyměnit si zkušenosti a navázat kontakty a spolupráci tam, kde to dává smysl. Kontakty byly navázány a zprostředkovány, akce byla velmi společensky příjemná a oborově inspirativní. Těšíme se, že se nyní či v budoucnu opravdu rozvine oboustranně prospěšná spolupráce mezi jednotlivými účastníky. Za naše občanské sdružení jsme spokojeni – v pondělí jedeme certifikovat zájemce o ukázkovou zahradu, jejíž majitelé se zúčastnili konference.

Za Občanské sdružení Přírodní zahrada

Ivana Šimová a Martina Petrová

Projekt je realizován za podpory Ministerstva životního prostředí.